

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35085
Nom	Delinqüència organitzada
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau de Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau de Criminologia	19 - Criminologia aplicada	Optativa
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	6 - Assignatures optatives de quart curs	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BAIXAULI FERNANDEZ, ALBERTO	72 - Dret Penal

RESUM

Delinqüència organitzada és una assignatura optativa de 4^t curs, que consta de 4.5 crèdits ECTS, i afronta les modalitats organitzades de la fenomenologia delictiva, tant si es projecten per a l'obtenció de lucre o avantatges materials (crim organitzat) com si s'orienten per a la consecució de fins polítics (terrorisme). En ambdós casos, s'estudien qüestions conceptuals, etiologia i manifestacions, formes de prevenció i actuació enfront d'aquestes realitats, i implicacions victimològiques.

Els seus continguts es defineixen en els següents termes:

Anàlisi criminològica del crim organitzat: etiologia i formes delictives.
Tècniques d'actuació contra el crim organitzat: mesures internacionals i mesures nacionals.
Terrorisme.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No procedeix.

COMPETÈNCIES

1302 - Grau de Criminologia

- Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.
- Saber traslladar a un informe criminològic les dades psicològiques, socials i jurídics de rellevància criminalològica.
- 8- Saber aplicar les teories criminològiques en l'elaboració de polítiques públiques centrades en la prevenció del delictes i l'atenció a la víctima.
- Saber dissenyar programes orientats a la prevenció de la reincidència i la victimització.
- Saber aplicar les tècniques i les estratègies per a l'avaluació i la predicció de la conducta criminal.
- Ser capaç de dissenyar estratègies per resoldre conflictes concrets en els contextos penal i criminalològic.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i la comprensió de les noves formes de criminalitat.
- Ser capaç d'analitzar el delictes, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i comprensió de les noves formes de criminalitat.

Ser capaç de localitzar i interpretar textos i documents d'òrgans relacionats amb l'espai internacional de Justícia i Seguretat.

Saber aplicar les tàctiques de prevenció de la ruptura social.

Saber treballar des d'una perspectiva multicultural.

Ser capaç d'identificar les conseqüències que la violència té en les víctimes, tant a nivell de la seua salut com en el cicle de la violència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte

1.1.- Terrorisme i crim organitzat: conceptes i diferenciació amb figures pròximes. Àmbits d'aplicació; peculiaritats i rellevància d'aquests conceptes.

2. Etiologia i formes delictives

2.1.- Crim organitzat. Etiologia, formes delictives i derivacions (estructures criminògenes organitzades; delictes plurisubjectius de comissió organitzada; corrupció, blanqueig i delictes derivats).

2.2.- Terrorisme. Etiologia, formes delictives i derivacions.

2.3.- La interacció entre crim organitzat, terrorisme i delinqüència comuna.

3. Previsions internacionals

3.1.- Tipificació, persecució, cooperació internacional a aquests efectes: Nacions Unides, Convenis sectorials, Unió Europea.

4. Mesures de lluita contra el crim organitzat

4.1.- Mesures administratives: prevenció del frau fiscal i blanqueig de capitals.

4.2.- Mesures policials i processals: Organismes ministerials, Grups policials específics, Fiscalties especials, lliuraments vigilats, agents encoberts, penedits, règims especials de detenció, secret de la investigació, testimonis protegits.

4.3.- Instruments de Dret penal material:

4.3.1.- Institucions generals d'especial interès: responsabilitat penal de persones jurídiques, autoria i participació en estructures jerarquitzades, associació per a delinquir i agreujaments per comissió organitzada.

4.3.2.- Pertinença a organitzacions i grups criminals.

4.3.3.- Delictes de terrorisme.

4.3.2.- Delictes connexos i freqüentment relacionats: delictes de tràfic (contraban, drogues, armes, flora i fauna protegides, objectes d'art, persones), corrupció, receptació i blanqueig de capitals.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs individuals	6,50	0
Estudi i treball autònom	13,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	12,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	8,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

En les classes presencials, la docència serà teòric-pràctica, assignant especial importància a l'avaluació contínua de l'aprenentatge a través de les activitats desenvolupades en classe, com es posa de manifest en els criteris d'avaluació.

En el desenvolupament de les sessions s'alternaran, doncs, exposicions del professor amb diferents activitats que exigint una implicació activa per part de l'alumne serviran per a desenvolupar, complementar i aplicar els diferents continguts de l'assignatura; aquestes activitats seran objecte d'avaluació.

El treball de l'alumne fora de l'horari de classes implica tant una labor estrictament individual com activitats cooperatives; i podrà ser objecte d'avaluació a través: 1) de les proves d'avaluació, 2) de les activitats desenvolupades en classe, i 3) de resultats concrets aportats al professor.

Es proposaran activitats complementàries comunes, que formaran part del programa formatiu i podran incorporar, si és procedent, tasques o labors grupals o individuals susceptibles d'avaluació.

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, a la qual correspon un 30% de la qualificació final, i de la realització de la prova final en la dates fixades per la Facultat, a la qual correspon un 70% de la qualificació final.

Serà necessari obtenir una nota mínima d'aprobat en la prova final per a superar l'assignatura, amb independència de la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

L'annex del professor detallarà les condicions de l'avaluació contínua i el caràcter oral o escrit de la prova final, així com si es realitzarà una prova parcial, de caràcter alliberador o no, en les dates fixades per la Facultat.

Els alumnes que no realitzen l'avaluació contínua es podran presentar a la prova final en primera convocatòria, i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que aquesta prova té en la qualificació final (un 70%), de manera que, com a màxim, es podrà obtenir un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Si l'annex del professor preveu que hi haja alguna activitat com a recuperable, determinarà la forma d'obtenir la qualificació de la/s mateixa/s en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AVILÉS GÓMEZ, M.: Criminalidad organizada: los movimientos terroristas, EDU, 2004.
- BACIGALUPO, Silvina, y CANCIO MELIÁ, Manuel: Derecho penal y política transnacional, Atelier, 2005.
- DE LA CORTE IBÁÑEZ, Luis y JIMÉNEZ-SALINAS FRAMIS, Andrea: Crimen.org, Atelier, 2010.
- DE LEÓN VILLALBA, F.J.: Tráfico de personas e inmigración ilegal, Tirant lo Blanch, 2003.
- DÍEZ RIPOLLÉS ET AL.: Prácticas ilícitas en la actividad urbanística Un estudio de la Costa del Sol, Tirant lo Blanch, 2004.
- FERNÁNDEZ STEINKO, A.: Las pistas falsas del crimen organizado. Finanzas paralelas y orden internacional. Libros de la catarata, 2008.
- GÓMEZ DE LIAÑO FONSECA-HERRERO, Marta: Criminalidad organizada y medios extraordinarios de investigación, Colex, 2004.
- GONZÁLEZ CUSSAC/CUERDA ARNAU (dtores.): Nuevas amenazas a la Seguridad Nacional: terrorismo, criminalidad organizada y tecnologías de la información y la comunicación. Valencia, Tirant lo Blanch, 2013.
- GUTIÉRREZ-ALVIZ CONRADI, Faustino: La criminalidad organizada ante la justicia, U. de Sevilla, 1996.
- GUTIÉRREZ-ALVIZ CONRADI, Faustino, y VALCÁRCE LÓPEZ, Marta: La cooperación internacional frente a la Criminalidad Organizada, U. de Sevilla, 2001.
- ORSI, Omar Gabriel: Sistema penal y crimen organizado, Editores del Puerto, 2007.
- PÉREZ CEPEDA, Ana Isabel: Globalización, tráfico internacional ilícito de personas y derecho penal, Comares, 2004.
- SÁNCHEZ GARCÍA DE PAZ, María Isabel: La criminalidad organizada, Dykinson, 2005.
- SANZ MULAS, Nieves: El desafío de la criminalidad organizada, Comares, 2006.
- VV.AA: La criminalidad organizada: aspectos sustantivos, procesales y orgánicos, Cuadernos de Derecho Judicial, 2001.
- VV.AA: Criminalidad organizada, terrorismo e inmigración, Comares, 2008.
- VEGA SÁNCHEZ, María Victoria: Prevención del blanqueo de capitales y de la financiación del terrorismo: Nueva Ley 10/2010 de 28 de abril, Centro de Estudios Ramón Areces, 2011.

ZÚÑIGA RODRÍGUEZ, Laura del Carmen: Bases para un modelo de imputación de responsabilidad penal a las personas jurídicas, Aranzadi, 2000.

ZÚÑIGA RODRÍGUEZ, Laura del Carmen: El Derecho penal ante la globalización, Colex, 2002.

ZÚÑIGA RODRÍGUEZ, Laura del Carmen: Criminalidad organizada y sistema de Derecho penal, Comares, 2009.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

No hi ha canvis en el volum de treball per a l'assignatura.

Es manté el pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits **ECTS marcades en la guia docent original.

Aquesta assignatura s'adaptarà al MODEL DE DOCÈNCIA HÍBRIDA establert per la **Facultat de **Dret, pel qual s'impartiran classes teòric-pràctiques presencials en setmanes alternes. Per a això, es procedirà a la partició del grup en dos subgrups que rebran docència presencial en setmanes alternes (parells o imparells), combinada amb docència no presencial. Aquest model híbrid de docència exigeix la presencialitat total del professorat, que impartirà la docència a l'aula, en l'horari establert per a l'assignatura, totes les setmanes.

Per a l'estudiantat, en la setmana de no presencialitat, la docència serà síncrona, podent realitzar-se el seguiment de la mateixa a través de VIDEOCONFERÈNCIA mitjançant els dispositius amb els quals compte l'aula (càmeres i/o micròfons) o bé fent ús dels dispositius portàtils dels quals dispose el professorat. Si no poguera retransmetre's la classe de forma síncrona per videoconferència, podria gravar-se aquesta i pujar l'enllaç a Aula Virtual, perquè el grup al qual no li corresponga assistir a l'aula pugui visionar la classe a distància en qualsevol moment de la setmana.

La planificació de la docència s'especificarà a principi de curs en el cronograma de l'Annex a la

Guia Docent.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan íntegrament de forma no presencial. En aqueix cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'aula Virtual.

3. Metodologia docent

La metodologia docent consistirà en classes teòric-pràctiques, que es podran complementar c diferents tipus de materials i activitats a l'Aula Virtual, i que s'especificarà a principi de curs

en el cronograma de l'Annex a la Guia Docent.

Les tutories es faran de forma no presencial (a través de les eines previstes a l'Aula Virtual o mitjançant el correu institucional) o de forma presencial, sempre prèvia cita concertada amb el professor. El model per a les tutories s'especificarà a principi de curs en el cronograma de l'Annex a la Guia Docent.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan íntegrament de forma no presencial. En aqueix

cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'aula Virtual.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent.

No obstant això, atesa la recomanació d'incrementar el pes de l'avaluació contínua, se suspèn la següent restricció prevista per la guia docent: "La puntuació obtinguda en l'avaluació contínua només serà addicionada a la puntuació obtinguda en la prova o les proves d'avaluació dels coneixements teòric-pràctics, si aquesta última aconseguix, com a mínim, un 50% de la puntuació màxima establida, siga per addició de la puntuació de la prova parcial superada més la prova final, siga per la puntuació de la prova final". Consegüentment, la puntuació obtinguda per avaluació contínua serà addicionada a qualsevol puntuació obtinguda en la realització de la prova final.

No es modifica el percentatge de qualificació per avaluació contínua (30%), perquè amb l'eliminació de la restricció abans esmentada s'incrementa de manera important la incidència de la puntuació obtinguda per la mateixa en la nota final.

Les activitats d'avaluació contínua i la prova final hauran de ser concretades per cada professor o professora en l'Annex a la Guia Docent.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial en el calendari oficial les instal·lacions de la Universitat van estar tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.